

Fra Rigsdagen.

Angst for Vælgernes Dom. — Socialdemokratiet fremsætter Kriseforslag. — Grossererne rykker frem.

Den 21. Juni blev en lang og lærerig Dag i det danske Folketing.

Socialdemokratiet stillede ved sin Formand Th. Stauning følgende Dagsorden:

Idet Folkethinget maa ønske, at Vælgernes faar Lejlighed til at udtale sig om de foreslaaede Forringelser af de sociale Love og opfordrer Regeringen til at foranledige den endelige Afgørelse af disse udsat og Valg til Folkethinget afholdt, gaar Thinget over til næste Dagsorden.

Fremsættelsen af af dette Forslag virkede som en Bombe. To Højremænd, der var indtegnet som Talere angaaende Invalideloven, frafaldt Ordet, og Thingets Formand udsatte paa Opfordring Tingets Mode en Time. Efter Mødets Genoptagelse førtes en tre Timers lang, til Tider stormende Diskussion.

Debatten var hverken behagelig for Venstre eller Højre. Men værst medtagne gik de Radikale ud af Debatten. Der var sluttelig ikke en Trævl tilbage af deres tveetydige Nedskaerings-Taktik.

Hvor ofte har de ikke raabt paa Folkeafstemning, baade i Tide og i Udtide, men mest dog i Teorien. Nu stillede Stauning et Forslag, der hvis de Radikale og den Axel Møller'ske Fraktion af Højre havde støttet det, vilde have givet Vælgernes Lejlighed til at udtale sig om alle Nedskaeringsforslagene. Prof. Axel Møller havde tilmeldt kort forinden taget Ordet for Invalidereftens Udskyldelse til næste Rigsdagssamling. Men Teori er ét, Praksis et andet — baade for ham og for de Radikale. De Radikales Ordfører, Hr. P. Munch, vilde ikke for nogen Pris have Valg. Paa den Maade maatte Folket ikke udtale sig. Men — svarede Stauning — vil de Radikale da gaa med til en Folkeafstemning uden Valg? Ja, men derheller kræves Lov — replicerede Hr. Munch. Nu vel, gensvarede Stauning, vil de Radikale da stemme for følgende Dagsorden:

Idet Folkethinget opfordrer Regeringen til at udsætte den endelige Afgørelse af de foreslaaede Nedsættelser af de sociale Love, indtil der er gennemført en Lov, som giver Vælgernes Adgang til gennem Folkeafstemning at udtale sig om de nævnte Love, og indtil denne Folkeafstemning har fundet Sted, gaar Thinget over til Dagsordenen.

Hvis de Radikale vilde stemme herfor, vilde Stauning stille Forslaget. Ja eller Nej!

Nej — Hr. Munch vilde ikke stemme derfor. Der maatte, sagde han, indbringes Lovforslag, — som saa, svarede Stauning, kunde synes, til Nedskaeringen var gennemført.

Dagsordenen maatte i hvert Fald formuleres anderledes — lod det nu fra Hr. Munch.

Stauning: Formulér den da, som De selv vil, og vi skal stemme for den! Vil De have en Pause til Overvejelse deraf, vil Formanden sikkert bevilge den.

Dér stod Hr. Munch. Han havde ikke et Ord mere at skulle have sagt. Stillingen var klar for alle. De Radikale ønsker Regeringens Nedskaering gennemført. De stemte for Ulykkesforsikringsloven og har stemt mod de andre Love, men kun paa Skremt, for at dække sig mod Underklassens Vrede. De tør ikke gaa imod Nedskaeringen, af Hensyn til deres Agraar. De tør ikke klart vedkende sig den, af Hensyn til Smaakaarsfolk ude paa Landet. De troede at kunne holde denne Tveetydighed gaende Samlingen ud. Det er forbi nu.

Hr. P. Munch havde tilmeldt paa et tidligt Tidspunkt af Debatten erkendt, at de Madsen-Mygdaal'ske Nedskaeringslove gør Brud paa en 30-aarig Linie i dansk Politik. Men da Stauning bad ham drage Konsekvensen af denne Udtalelse, vil at give Vælgernes Lejlighed til at forhindre et saadant Brud, meldte Hr. Munch sig fra. Han skød sig ind under, at der ikke ved et Valg kunde skabes et nyt, arbejdsdygtigt Flertal! Herregud, sagde Stauning, lad Vælgernes om det. Der kan i hvert Fald skabes Flertal mod Nedskaeringen, og saa behøver vi den gældende Sociallovgivning.

Men det er netop, hvad de Radikale ikke ønsker. De vil ogsaa skære ned — om end de har givet det Udseende af, at de ikke vil skære saa meget ned som Regeringen.

Nu kom de den atter til Hjælp, ligesom den 8. Marts. Nu paatog de sig Medansvar for hele Nedskaeringen.

Situationen er i stadig Udvikling. Socialdemokratiets Kongres understregede, at der burde gøres, hvad gøres kunde for at komme de nødsatte Erhverv til Hjælp. I den Anledning har vort Parti ved sin Formand, Th. Stauning, i det saakaldte Dumping Udvalget stillet et Forslag om at komme Erhvervene til Hjælp.

Forslaget, der er samlet i 14 Paragrafer, er et reelt Tilbud til Haandværk og Industri. Det byder

et virkeligt Kriseværn.

anvendeligt under vekslede Forhold og navnlig anvendeligt, hvis det er Alvor med Ønskerne om at skabe en moderne, konkurrencedygtig Industri, der har Udsligt til at gøre det af med Arbejdsløsheden.

Det foreslaas paany at stille Statens Garanti for Midler, der er nødvendige til Modernisering og Koncentration af visse Industrier, samt at udsætte Statens Garanti til Eksportkredit, som for foreslaaet til 50 Mill. Kr. Ligeledes foreslaas Midler stillet til Raadighed for Eksportmarkeders Oparbejdelse igennem Udsendinge, Katalogmateriale og anden Virksomhed, og endelig foreslaas det, ligesom før, at yde Tilskud til Erhverv, som ved en Tids nær-

mere bestemt Tilskud til Billiggørelse af Produktionen kan faa den fornødne Ro til Iværksættelse af de Fremskridt, der kan føre til Konkurrenceevnen.

Nærmest foreslaas en Række vigtige Bestemmelser, hvorefter Finansministeren kan nedsætte eller ophæve Tolden paa Raastoffer og Hjelpestoffer, der har Betydning for kriseramte Industrier, og Bestemmelser, der tilsigter at beskytte Publikum imod en Indførsel af Varer, der udgives for andet end det, de virkelig er. Ligesom det ved særlig Lov er forbudt at indføre Fodtøj, hvori der er anvendt Pap, vil det f. Eks. kunne forbydes at indføre Klædninger med udenlandsk Stof, der kun har meget ringe Forbindelse med Begrebet uldent Klædes.

Endelig giver Forslaget en Bemyndigelse til Indførsel af Importafgifter, naar visse nærmere angivne Betingelser opfyldes fra Industrivirksomhedens Side. Det er Hensigten paa denne Maade at yde en Beskyttelse for begrænset Tid til Industrier, som ikke ad anden Vej kan faa tilstrækkelig Hjælp til Overvindelse af de for Haanden værende Vanskeligheder, der hidrører fra uforholdsmæssig stor Import eller andre Forhold af lignende Art.

Disse Importafgifter skal imidlertid ikke gaa til Statskassen. De skal direkte anvendes til Nedsættelse af Prisen paa de danske Varer af den Art, som er belagt med Afgift, og det skal ved Mærkning med engros-Prisen, eller paa anden Maade sikres, at Publikum kan kontrollere, at de virkelig faar Varerne af dansk Oprindelse til den nedsatte Pris.

Disse Importafgifters Størrelse skal fastsættes af Ministeren, som skal have Tilslutning fra et Rigsdagsudvalg paa 15 Medlemmer, og Afgifterne maa ikke overstige 24 pCt. af Varens Værdi.

Det er en Selvfølge, at der her maa ske en Tilpasning efter de forskellige Produktioner og Priser, og at Afgifterne derfor kan antages at blive imellem ganske faa Procent og det angivne Maksimum. Men som man vil forstaa, er denne Afgift ikke af samme Betydning for Publikum som en almindelig Toldforhøjelse, idet den foreslaaede Afgift netop faar den modsatte Virkning af Toldens sædvanlige. Paa den foreslaaede Maade sker der ikke nogen Forhøjelse af Beskyttelsen paa Publikums Bekostning.

Ydelserne skal alle være midlertidige. Tilskud kan kun ydes til Udgangen af 1929, og Importafgifter kan højst anordnes for et Aar med det fulde Beløb. Hvis de fastsættes for mere end et Aar, skal de i hvert følgende Aar nedsættes med en Trediedel og skal bortfalde helt efter tre Aars Ræstance.

I Tilslutning hertil findes Betingelserne, som de støttede Virksomheder skal opfylde. De skal underkaste sig Kontrol af de økonomiske Forhold i Bedrifterne, skal nedsætte Priserne, naar Mulighed er derfor, og maa ikke forhøje Priser. De maa ikke give over

5 pCt. i Udbytte, saa længe de nyder Støtte, og maa ikke udbetale Tantieme til Direktører og Bestyrelse. Bedrifterne skal indlade sig i Forhandlinger om og arbejde paa den Modernisering, der er fornøden, for at de kan blive konkurrencedygtige.

Ved Siden af Ministeren bliver det et Rigsdagsudvalg, der faar den Række Opgaver overdraget, som Loven omhandler. Dette Udvalg skal suppleres med Erhvervsfolk, Arbejdere og Personer med oldteknisk Uddannelse, og paa dettes Undersøgelse og Indstilling kommer altsaa de nævnte Foranstaltninger til at hvile.

Loven ophører med at have Gyldighed ved Udgangen af Aaret 1929.

Fremsættelsen af Socialdemokratiets ovenfor nævnte Forslag har vakt vældig Røre indenfor Grossererne og Borsherrerne Rækker. I Anledning af Forslaget om Kontrol med Priserne, har Grosserer-Societetet rettet en Protest imod Forslaget. Det er ikke første Gang, vi har set Grossererne gaa mod Befolkningens Interesser til Forsvar for deres egne. Hvem husker ikke Borsmodet under Krigen, hvor de protesterede imod Dyrtidsforanstaltninger til de fattige. Nu rykkes der frem igen. Importørerne skal værne Handelsavancen, saa maa de 50,000 arbejdsløse klare sig som de kan.

De Radikale er som Fisken i Vandet. Nu mener de at have fundet den allierede, som de i den senere Tid har savnet. Hr. Rode og Hr. Zahle i Spidsen for Grossererne og Veksel-lerernes Armé til Kamp mod Socialdemokratiet. Til Arbejde, Liv eller Død!

Frå útheiminum.

„Tidens Tegn“.

Højrebladet »Dagens Nyheder« skriver:

Paa Højres Landsmøde blev der enstemmigt og under stort Bifald vedtaget en Udtalelse, der indeholdt en kraftig Fordømmelse af Bladet »Tidens Tegn« larvelige personlige Forfølgelse overfor Statsminister Lykke.

Højres Afstandtagen fra et stort konservativt farvet Hovedstadstidblad har naturligvis vakt den største Opsigt og har foranlediget Regeringsorganet »Morgenbladet« til følgende Kommentar: Den Mishelligelses-Erklæring, som blev vedtaget paa Mødet i Dag i Anledning af »Tidens Tegn« stadige perlede Angreb paa Statsminister Lykke, vil ganske sikkert gøre sin Virkning over det hele Land. Vi er sikker paa, at den faar Tilslutning langt ud over Grænserne af vort eget Parti, ogsaa indenfor det frisisindede Venstre, som saa længe har maattet se sig selv tilsmudset af Marodørpolitiken i Partiets saakaldte Hovedorgan.

»Morgenbladet« rører her ved et meget omfindeligt Punkt, nemlig Modsætningen mellem Redaktør Rolf Thommesen, der er det frisisindede Venstres Viceformand, og Partiets øvrige Ledelse. Det er ikke umuligt, at Højres Udtalelse om Thommesens Politik vil medføre en Sprengning af det lille Parti, saa »Tidens Tegn« kommer til at staa endnu mere isoleret i norsk Politik end hidtil. De nærmeste Dage vil ogsaa bringe Beslutningerne fra det frisisindede Venstres Landsmøde, der sandsynligvis vil byde paa Overraskelser. »Tidens Tegn« har nemlig i den sidste Tid forkyndt en Slags ungdommelig Fascisme, der ikke paa nogen Maade kan accepteres af Partiets ansvarlige Ledelse.

En italiensk Socialdemokrat undsluppen Facismen.

Det er lykkedes den tidligere Arbejdsminister, A. Labriola, at slippe bort fra Abruzzo, hvortil han var deporteret, og naa velbeholden til Korsika.

Socialdemokratiets Kongres.

Om sine Indtryk af Kongressen i Vejle, har den svenske Partisekretær Gustav Møller ud-talt:

— Det danske Socialdemokrati er et af Internales Monstertarrier. Den Maalbevidst og Kraft i Organisationsarbejdet, som udmærker vore danske Partifæller, kan man forstaa deraf, at deres Parti der helt og holdent er opbygget paa den personlige Tilslutnings Grundlag, nu har 155,000 Medlemmer. Vor svenske Partibevægelse, der ganske vist er bygget op paa den kollektive Tilslutnings Grund har i et stærkt industrialiseret Land med en Folkemængde, der paa det nærmeste er dobbelt saa stor som Danmarks, knapt 200,000 Medlemmer. Mine lyse Indtryk fra den danske Kongres bunder dog ikke blot i Partiets organisatoriske Styrke, men i mindst lige saa høj Grad af den Aand og Stemning, der prægede Kongressens Arbejde, Enigheden var saa paaafaldende, at vi aldrig i den Retning har oplevet noget lignende — end ikke paa de siden 1917 af saa udmærket Enighed prægede svenske Partikongresser. Næppe en eneste Mislyd mærkedes under Forhandlingerne. Indbyrdes Tillid, en Overbevisning om, at man vandrer den rette Vej, et Sammenhold uden Brist og Lyde — det var mit Indtryk.

150,000 Sygekassemedlemmer slettede.

Under Forhandlingerne om Sygekasseloven er det stadigt blevet fremhævet, at Statsilskuddets Bortfald vilde komme til at betyde, at de allerfattigste vilde glide ud af Sygekasserne, idet de ikke vilde være i Stand til at betale det Kontingent, som vilde blive nødvendigt.

Venstre og Højre benægtede, at det forholdt sig saaledes. Nu kan denne Benægtelse imidlertid ikke nytte noget længere. Repræsentantskabet for de danske Sygekasser har nu oplyst, at der i Fjor er blevet slettet ikke færre end 10 pCt. af Sygekassernes Medlemmer eller ca. 150,000 Sygekassemedlemmer, fordi de ikke har kunnet betale Kontingent. Da det er Sygekasserne selv, der har fremsat denne Oplysning, kan der næppe være Tvivl om dens Rigtighed, og heraf fremgaar da med tilstrækkelig Tydelighed, at allerede de nugældende Sygekassekontingenter er saa højt oppe, at en væsentlig Del af Medlemmerne under de herskende økonomiske Forhold ikke kan betale dem, og at en Nedsættelse er en tvungen Nødvendighed. Men at tage Statsilskuddet til Kasserne bort, saaledes som det moderat-konservative Flertal nu gør, synes ikke at være Midlet hertil.

Udvandringen til Argentina.

Det danske Gesandtskab i Argentina oplyser:

Af samtlige danske Indvandrere finder 70 pCt. Ansættelse ved Landbruget; i Hosttiden kan alle faa Plads, efter Host kun de dygtigste. Lønnen er i Hosten Tid 6—10 Pesos pr. Dag (en Pesos lig 1,60 Kr.), men Arbejdstiden er 14—16 Timer, ogsaa paa Helligdage; efter Host 50—70 Pesos maanedlig, alt plus Op-holdet. At blive selvstændig Jord-bruger tager lang Tid, hvis ikke Kapital haves; og der skal en stærk Fysik til at holde til Slid-det og Klimaet, Kvindeligt Tyende kan vente Plads straks til 50—70

Hr. Rodes Garde rykker frem!